

hyems imbribus continuis, adeoque sanguis, ut non egredi tentoria, congregari inter se, vix tutari signa possent, quae turbine atque vnda raptabantur. durabat & formido cœlestis iræ, nec frustra aduersus impios hebescere sydera, ruere tempestates: non aliud malorum leuamentum, quam si linquerent castra infausta temerataque, & soluti piaculo suis quisque hybernis redderetur. primum oœtaua, dein quintadecima legio rediere. Nonanus opperiendas Tyberii epistolas clamitauerat. mox desolatus aliorum discessione ^a imminentem necessitatem sponte præuenit. & Drusus non expectato legatorum regressu, quia præsentia fatis confederant, in urbem rediit. Iisdem ferme diebus, iisdem causis Germanicæ legiones turbatæ, ^b quantò plures, tantò violentius, & magna spe fore, ut Germanicus Cæsar imperium alterius pati nequiret, dareretur se legionibus, vi sua cuncta tracturus. Duo apud ripam Rheni exercitus erant; cui nomen superiori sub C. Silio legato, inferiore A. Cæcina curabat. Regimen summae rei penes Germanicum, agendo Galliarum censui tum intentum. Sed quibus Silius moderabatur, mente ambigua, ^c fortunam seditionis alienæ speculabantur. Inferioris exercitus miles in rabiem prolapsus est, orto ab vndeuisimaniis quintanisque initio, & tractis prima quoque, ac vicesima legionibus. nam iisdem cœtiis in finibus Vbiorum habebantur per ^d otium, aut leuia munia. Igitur audito fine Augusti, vernacula multitudo nuper acto in urbe delectu, lasciuie sueta, laborum intolerans, implere ceterorum rudes animos: venisse tempus quo veteranimaturam missionem, iuuenes largiora stipendia, cuncti modum miseriarum exposcerent, sauitiamque centurionum ^e vlciscerentur.

O B S E R V A T I O N E S.

^a Sapienter facit is, qui imminentem tempestatem & necessitatem sponte præuenit.

^b Quo maior est multitudine seditionis, hoc violentior est seditio.

^c Seditionis forum non una, eademque ratio est; alij enim timidores fortunam alienæ seditionis interdum speculantur; nempe, ut ipse postea ex ipsa re, & aliorum cœtu sibi consulant, alij statim in rabiem prolubuntur. Vtri sint deteriores non facile dixerim.

^d Cum omni tempore, omnibusque locis ac rebus otium vitari debet, tum verò potissimum in exercitu valido. nam ex otio lascivia, luxus, contumacia, seditio, cædes, tetricima quæque proficiuntur consuetudine.

^e Quid ab eo milite speres, à vernacula, inquam, multitudine, quæ nuper acto in magna aliquo urbe delectu, lasciuie sueta, laborumque militarium intolerans est, nisi ut, simulaque ad exercitum venerit, ceterorum militum rudes animos implete contumacibus vocibus, quæ nihil nisi maximam, & violentissimam seditionem commoueant? Ei igitur, cui conscribendus est exercitus, auctor sim, atque hoc consilij perlubens dederim, ut, non tam ex urbana, ac vernacula multitudine corruptis, ac depravatis moribus dedita, lasciuieque sueta, quam ex agri, iisque hominibus, qui laboribus, duritate, malo affluerunt, delectum habeat. nam fortior miles, ut ait Seneca lib. 7. epist. 52. ex confragoso venit: segnis est urbanus & verna. Et paucis post, nullum laborem recusant manus, quæ ad arma ab aratro transferuntur.

^f Hoc est proprium contumacia, ut, non id tantum, quo sua commoda contineri putat, per vim eripiat; verum etiam, quibus obtemperare equum est, his non modo non pareat, sed, veluti ruptis habenis, ut hostes vlciscatur, aut ut reos ad supplicium trahat.

Non